

ΣΑΦΕΣΤΑΤΑ

ΚΩΔ. 5203

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ [Σ.Α.Φ.Ε.]

Ετος 10ο – Αρ. Φύλλου 40 ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008 Πλατεία Καρύτση 10 – 105 61 Αθήνα

Γλυκόπικρες σκέψεις μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου

Λίγες σκέψεις και μια σύντομη αναδρομή στο ιστορικό μέρος των Ολυμπιακών αγώνων.

Καθώς πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι, κατά τη διάρκεια των αγώνων της Ολυμπίας γινόταν εκχειρία. Γνωρίζουμε επίσης, από την ιστορία ότι η σχέση μεταξύ των αθλητών και των πολεμιστών ήταν στενή. Οι Ολυμπιακοί αγώνες είχαν και έρχονταν σαν κυριότερο στόχο την «ευγενή άμιλλα». Ο Πίνδαρος σε έναν από τους ολυμπιακούς του ύμνους γράφει ότι τους Ολυμπιακούς αγώνες τους θέσπισε ο Ηρακλής «σαν πολέμου λείας έπαθλο» (υπάρχει και δεύτερη εκδοχή της αρωματοδρομίας του Πέλοπος, ο οποίος πήρε μέρος στους αγώνες για να παντρευτεί την Ιπποδάμεια). Ο Ηρακλής συμφώνησε με τον Βασιλιά Αυγέα της Ηλείας να καθαρίσει τον στάβλους του με αντάλλαγμα το ένα δέκατο των αγελάδων του. Επειδή ο Αυγέας δεν τήρησε την υπόσχεσή του ο Ηρακλής του κήρυξε τον πόλεμο, τον οποίο και κέρδισε. Μετά τη νίκη και προς τιμή του Πατέρα Δία, ο Ηρακλής καθιέρωσε τους Ολυμπιακούς αγώνες. Άρα οι αγώνες ήταν, όπως μας λέει ο ποιητής «πολέμου λείας έπαθλο».

Όλοι μάθαμε στο σχολείο τον ύμνο των Ολυμπιακών Αγώνων του εθνικού μας ποιητή Κωστή Παλαμά με μουσική Σαμάρα «Αρχαίο Πνεύμα θάνατο...». Όμως μετά το μεγαλειώδες υπερθέαμα στο Πεκίνο, έρχονται σκέψεις γλυκόπικρες. Πόσο κοντά στους στίχους του Παλαμά είναι όλα αυτά που ζήσαμε αυτόν τον Αύγουστο;

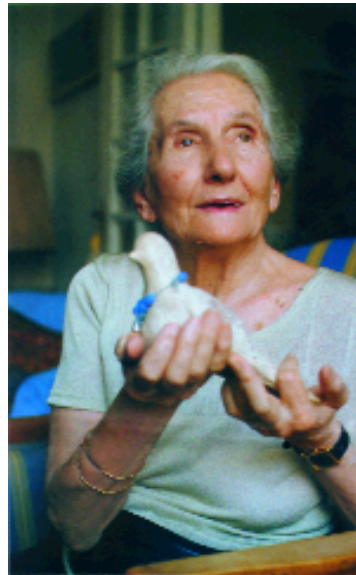
Οι Αγώνες του Πεκίνου με το απειράριθμο πλήθος, τον τέλειο συγχρονισμό των κινήσεων, τη γλυκή, τα έντονα χρώματα, τους φαντασμα-

γορικούς συνδυασμούς των βεγγαλικών που γέμισαν τον ουρανό του Πεκίνου, καθήλωσαν εκατομμύρια τηλεθεατών σε όλο τον κόσμο. Συγκρίνοντάς τους με τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας θα δούμε τις διαφορές των δύο χωρών που βρίσκονται σε διαφορετικά μήκη και πλάτη και η ιστορία τους χάνεται στα βάθη των αιώνων. Έδωσαν η κάθε μία με το δικό της ιδιαίτερο τρόπο, το πολιτιστικό της στίγμα στους αγώνες. Η Ελλάδα με τη λιτότητα, το συναίσθημα, την απλότητα, που χαρακτηρίζουν τον πολιτισμό της εντυπωσίασε εξίσου, όπως άλλωστε παραδέχθηκε και ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Δρ. Ζακ Ρογκ: «οι Ολυμπιακοί Αγώνες της Αθήνας ήταν Αγώνες Ονείρου».

Δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στην τελετή της Αφής της Ολυμπιακής φλόγας στον Ιερό χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας, όπου δεσπόζουν εδώ και σαράντα χρόνια (από το 1964 ως το 2004) οι χορογραφίες της Μαρίας Χορς. Είναι η εμφυσώτρια αυτού του μέγιστου πολιτιστικού δρώμενου όπου η λιτότητα του τοπίου συμβαδίζει με την εξαιρετική χορογραφία της. Πρόκειται για ένα πολιτισμικό δρώμενο που στην πορεία των ιδεωδών του Ολυμπισμού στη σύγχρονη εποχή συνδέει την αρχαιότητα με το παρόν. Στο γεγονός αυτό συμμετέχοντας και η ίδια, με το τύμπανό της μεταδίδει τον παλμό και την αστείρευτη φλόγα της. Η διακεκριμένη αυτή από-

φοίτος τιμήθηκ από τον Σύδνεσμό μας, τον Νοέμβριο του 2000, για τη μεγάλη της αυτή προσφορά προς το κοινωνικό σύνολο. Στη μακρά δημιουργική της διαδρομή

η Μαρία Χορς έχει ενοσαρκώσει το ελληνικό Πνεύμα για εκατομμύρια ανθρώπους σε όλη την υφήλιο. Κάθε τέσσερα χρόνια οι άνθρωποι σε όλον τον κόσμο μουντάνε στα Ολυμπιακά Ιδεώδη παρακολουθώντας την τελετή της αφής. Το αποτύπωμα της δημιουργικότητας της και η ανιδιοτελής προσφορά της σε αυτό το κορυφαίο γεγονός είναι ανεξίτηλο. Η λιτή μορφή της αποτυπώνει στη συλλογική μνήμη της σύγχρονης κοινωνίας τα μεγάλα πανανθρώπινα

να ιδεώδη του Ολυμπισμού και της ευγενούς άμιλλας για την επιβράβευση «του ωραίου, του μεγάλου και του αληθινού». Με λύπη διαπιστώσαμε την απουσία της από την τελετή αφής των ολυμπιακών αγώνων του Πεκίνου τον περασμένο Αύγουστο.

«Ο κότινος» άλλωστε, ένα στεφάνι άγριας ελιάς ήταν το έπαθλο των Ολυμπιακών κατά την αρχαιότητα. Δυστυχώς στην εποχή μας οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι συνδεδεμένοι στενά με οικονομικά συμφέροντα που έχουν σαν αποτέλεσμα την χρήση απαγορευμένων ουσιών και άλλες ανεπίτρεπτες και παράνομες πράξεις. Και είναι λυπηρό ότι έχουν απομακρυνθεί από τον αρχικό τους στόχο την «ευγενή άμιλλα». Ας ευχηθούμε ότι στο μέλλον θα επανέλθουν στο «ωραίο, το μεγάλο και το αληθινό».

Νονίξη Πέροδια
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Φ.Ε.

Οδοιπορικό σε Φλωρεντία και Τοσκάνη

Στα πλαίσια των πολιτισμικών εκδρομών που πραγματοποιεί ο Σύνδεσμός μας σε χώρες και πόλεις με πλούσια ιστορική και πολιτισμική κληρονομιά, τα μέλη και οι φίλοι του ΣΑΦΕ επισκεφθήκαμε στο τέλος Σεπτεμβρίου, την Τοσκάνη της κεντρικής Ιταλίας. Το πρόγραμμά μας προέβλεπε παραμονή στη Φλωρεντία με ξεναγήσεις στα κυριότερα αξιοθέατα της πόλης και επισκέψεις στη Σιένα, Λούκα, Πίζα και Σαν Τζιμινιάνο.

Η γοητεία της Τοσκάνης και των μεγαλύτερων πόλεων της είναι, εκτός φυσικά από τα γραφικά τοπία της με την πλούσια βλάστηση, τα γνωστά σε όλο τον κόσμο ιστορικά της μνημεία. Τα πολλά και όμορφα μεσαιωνικά και αναγεννησιακά μέγαρα που κοσμούν τις πόλεις ελάχιστα έχουν αλλάξει στο πέρασμα του χρόνου. Σχεδόν ανέπαφα παραμένουν αιώνες τώρα και τα εντυπωσιακά ετρουσκικά τείχη που περιβάλλουν αρκετές πόλεις. Οι Ετρούσκοι μετανάστευσαν στην Ιταλία από τη Μικρά Ασία το 900 π.Χ. περίπου και εγκαταστάθηκαν στη σημερινή Τοσκάνη, Λάτιο και Ούμπρια. Το 205

π.Χ. όταν ολοκληρή η περιοχή κατακτάται από τους Ρωμαίους οι Ετρούσκοι χάνουν την ανεξαρτησία τους και μέχρι το 90 π.Χ. που γίνονται Ρωμαίοι πολίτες ολοκληρώνεται το τέλος του πολιτισμού τους.

Στα αριστουργήματα της Φλωρεντίας και άλλων πόλεων της Τοσκάνης γίνεται αντιληπτή η μετάβαση από τη μεσαιωνική τέχνη στην κλασική ομορφιά και την Αναγέννηση. Η Αναγεννησιακή τέχνη έχει τις ρίζες της στην Τοσκάνη, η οποία υπήρξε το λίκνο αυτής της μεγάλης καλλιτεχνικής επανάστασης με μεγάλη επιρροή και διάρκεια. Γλύπτες, ζωγράφοι και αρχιτέκτονες πραγματοποίησαν την αναγέννηση του κλασικού ιδεώδους εμπνευσμένοι από την αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή τέχνη η μέγιστη αυτή καλλιτεχνική επανάσταση διαδόθηκε στην υπόλοιπη Ευρώπη μετά από τον 15 αιώνα.

Καθ' οδόν προς τη Φλωρεντία (προερχόμενοι από το αεροδρόμιο της Ρώμης) και η Μάρη Ηλιάδη, ξεναγός και αρχηγός της εκδρομής, ακούραστα μας έδινε όλες αυτές τις ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την ιστορία και την τέχνη της περιοχής ιδιαίτερα της Σιένας που θα ήταν και ο πρώτος σταθμός της περιηγητής μας. Στην καρδιά της κεντρικής Τοσκάνης βρίσκεται λοιπόν η όμορφη Σιένα, πόλος έλξης πολλών τουριστών με τα στενά ανηφορικά της δρομάκια, τα μεσαιωνικά κτήρια, τα μέγαρα και τους καθεδρικούς ναούς την περιτεμνίζον λόφοι (η Σιένα όπως και η Ρώμη είναι επτάλοφη) με αμπελώνες, αγροτόσπιτα, επαύλεις και κάστρα. Η Σιένα κατά το Μεσαίωνα ευημερούσε, η χρυσή κυριολεκτικά εποχή της διήρκεσε μέχρι το 1348 όταν έγινε επιδημία της πανούκλας και αφάνισε μεγάλο μέρος του πληθυσμού της. Στην παρακμή της Σιένα συνέβαλε όμως καθοριστικά η μεγάλη ήττα που υπέστη στα μισά του 16ου αιώνα από την ανταγωνιστική Φλωρεντία, η οποία απαγόρευσε κάθε είδους περαιτέρω ανάπτυξη και οικοδόμηση της πόλης.

Στην ξεναγήσή μας από την και Ηλιάδη και την τοπική ξεναγό, μας εντυπωσίασε ιδιαίτερα, όπως είναι φυσικό, η μεγάλη πλατεία της πόλης. Η πιάτσα ντελ Κάμπο είναι σε σχήμα κοχυλιού, χρονολογείται από τον 12ο αιώνα και περιβάλλεται από εντυπωσιακά μέγαρα από την περίοδο της μεσαιωνικής της ακμής αλλά και από σύγχρονα κομμάτια μαγαζιά καφέ και εστιατόρια. Η πλατεία χωρίζεται σε εννέα διακριτούς τομείς που συμβολίζουν το Συμβούλιο των Εννέα, υπεύθυνο για τη διακυβέρνηση της πόλης κατά το Μεσαίωνα. Στο κέντρο

της έχει ένα περίτεχνο σιντριβάνι, το Φόντε Γκία, με ορθογώνια κρήνη κοσμημένη με αγάλματα. Τα αγάλματα (αντίγραφα εκείνων που φιλοτέχνησε ο Τζάκοπο ντελα Κουέρτσα κατά τη δεκαετία 1409-1419 και τα οποία απομακρύνθηκαν για να προστατευθούν), παρουσιάζουν τον Αδάμ και την Εύα, την Παρθένο και το Θείο Βρέφος καθώς και τις Αρχές της πόλης. Σ' αυτήν την πλατεία δεσπόζει το Παλάτσο Πούμπλικο, ένα εντυπωσιακό γοτθικό μέγαρο ολοκληρώθηκε το 1342, σήμερα στεγάζει το δημαρχείο της πόλης, αρκετές αίθουσες του είναι ανοιχτές στο κοινό. Το κωδωνοστάσιο του έχει ύψος 102μ. είναι ο δεύτερος ψηλότερος πύργος της μεσαιωνικής Ιταλίας. Στην Πιάτσα ντελ Κάμπο γίνεται κάθε χρόνο στις 2 Ιουλίου και στις 16 Αυγούστου το Πάλιο, η πιο γνωστή γιορτή της Σιένας στην Ιταλία αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο. Πρόκειται για ιπποδρομίες χωρίς σέλα (τα άλογα επιλέγονται με κλήρο). Η πρώτη καταγεγραμμένη γιορτή έγινε το 1283. Πριν από τους αγώνες γίνονται πομπές με παραδοσιακές χειροποίητες, πολύχρωμες στολές. Οι αναβάτες εκπροσωπούν τις 17 περιφέρειες της πόλης (τα σύμβολα των οποίων έχουν μορφές ζώων και διακρίνονται παντού στα κτήρια της πόλης). Ο νικητής της ιπποδρομίας, που διαρκεί μόνο 90 δευτερόλεπτα, κερδίζει ένα λαβάρο (Palio).

Η και Ηλιάδη μας ξεναγήσει επίσης στον περίφημο γοτθικό Καθεδρικό Ναό της Σιένας (1136-1382), ο οποίος είναι από τους πιο εντυπωσιακούς ναούς της Ιταλίας. Το Ντούμο της Σιένας και το Μουσείο του διαθέτουν θησαυρούς ανεκτίμητης καλλιτεχνικής αξίας μεγάλων δημιουργών όπως του Μιχαήλ Αγγέλου, του Ντούτσινο ντι Βουανισιένια, του Ντονάτελλο, του Πιζάνο, του Μπερνίνι κ.α. Τα ανάγλυφα που μεγαλοπρεπώς οκταγωνικοί άμβωνα φιλοτεχνήθηκαν από τον Νικόλα Πιζάνο την τριετία 1265-8 παρουσιάζουν σκηνές από τη ζωή του Χριστού. Το καταπληκτικό μαρμάρινο δαπέδο με την ενγάρκωτη διακόσμηση παρουσιάζει πολλές σκηνές και θέματα από την Αγία Γραφή όπως η σφαγή των Αθώνων. Η Βιβλιοθήκη Πικολομίνι πραγματικά μας εντυπωσίασε με τα σπάνια αξία χειρόγραφα, τις καταπληκτικές τοιχογραφίες (1509) του Πιντουρικόμο με σκηνές βιβλικών θεμάτων και της ζωής του πάπα Πίου Β', καθώς επίσης και τα υπέροχα αγάλματα των τριών χαριτών. Επισκεφθήκαμε τον ναό της Αγίας Αικατερίνης Μπεννικάζα, πολιούχου της Σιένας, η οποία έζησε τον 14ο αιώνα που ανακηρύχθηκε αγία έναν αιώνα αργότερα. Το σπίτι της (ήταν κόρη πλούσιου έμπορου) περιβάλλεται από παρεκκλήσια και περιστύλια και κοσμεύεται με εικόνες μεγάλων ζωγράφων που την σύντημη αλλά γεμάτη χριστιανική αρετή και αυταπάρνηση ζωή της. Η κόρη της αγίας εκτίθεται σε ένα από τα παρεκκλήσια του ναού είναι πόλος έλξης χιλιάδων πιστών αιώνες τώρα.

Μπορεί στη Σιένα να παραμείνουμε λίγες ώρες, οι εντυπώσεις όμως όλων μας ήταν πολλές και καλές!

Εκτός από την ξεναγήσή μας είχαμε την ευκαιρία να περπατήσουμε στα στενά μεσαιωνικά δρομάκια, να απολαύσουμε τοπικές οπεσιαλιτέ στην υπέροχη πλατεία με σύμμαχο ένα ωραίο φθινοπωρινό καιρό.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας φθάσαμε στη **Φλωρεντία** για την πενήντη παραμονή μας, με τις ξεναγήσεις σε μουσεία και καθεδρικούς ναούς, εκδρομές σε Πίζα, Λούκα και Σαν Τζιμινιάνο και βέβαια στιγμές ανάπαυλας σε γνωστά εστιατόρια, καφέ με μεγάλη παράδοση και φήμη σε αλμυρές και γλυκές οπεσιαλιτέ!

Η Φλωρεντία ιδρύθηκε το 59 π.Χ. ως πόλη των βετεράνων του ρωμαϊκού στρατού, εκχριστιανίστηκε το 205 μ.Χ. από έμπορο της Ανατολής. Από τον 13ο αιώνα αρχίζει να αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς. Από τις αρχές του 14ου αιώνα (μέχρι τα μέσα του 18ου αιώνα) κάτω από την οξυδερκή διακυβέρνηση των Μεδίκων, με την ανάπτυξη των εμπορικών τραπεζικών συναλλαγών την μεγάλη οικοδομική και καλλιτεχνική άνθηση, αρχίζει για τη Φλωρεντία μια μεγάλη λαμπρή περίοδος η αίγλη της οποίας διατηρείται ανέπαφη μέχρι σήμερα.

Το πρωί της δεύτερης ημέρας του ταξιδιού μας άρχισε η ξεναγήσή μας στη Φλωρεντία με την και Στέλλα

Θεοδώρου, τοπική ξεναγό Ελληνίδα εγκατεστημένη στη Φλωρεντία. Περπατήσαμε στο ιστορικό κέντρο της πόλης που δεν είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο. Από τις ξεναγήσεις μας θα κάνω μια ενδεικτική αναφορά των αντιπροσωπευτικότερων μνημείων της παλαιότερης μεσαιωνικής και αναγεννησιακής τέχνης.

Τα κτήρια που κυριαρχούν στην καρδιά της πόλης είναι ο μεγάλος καθεδρικός ναός, η Σάντα Μαρία ντελ Φιόρε, το Βαπτιστήριο του Αγίου Ιωάννη και το Κωδωνοστάσιο. Το Ντούμο δεσπόζει με τον τεράστιο θόλο του, το επαναστατικό επίτευγμα του Μπρουνελεσκι που έχτισε το μεγαλύτερο θόλο της εποχής (1421-1434) χωρίς σκαλωσιές. Το οκταγωνικό Βαπτιστήριο με τις πασίγνωστες θύρες του είναι από τα παλαιότερα κτίσματα της Φλωρεντίας (4ος – 5ος αιώνας). Τον 15ο αιώνα, ο Λορέντζο Γκιμπέρτι φιλοτεχνούσε τις μεν βόρειες θύρες του επί 21 χρόνια, τις δε ανατολικές (που θεωρούνται το μέγало του επίτευγμα), επί 28 ολόκληρα χρόνια. Ο Μιχαήλ Αγγέλος με θαυμασμό χαρακτήρισε τις ανατολικές θύρες «Πύλες του Παραδείσου». Ο Γκιμπέρτι ήταν δεξιόχειρ της προοπτικής. Χρησιμοποίησε πρωτοποριακές για την εποχή αρχιτεκτονικές τεχνικές ώστε να δοθεί η αίσθηση του βάθους. Τα ανάγλυφα των θυρών διαφέρουν τόσο από τη γοητική τέχνη της εποχής που θεωρούνται ως τα πρώτα αναγεννησιακά έργα. Ο Τζότο ως αρχιτέκτονας της πόλης σχεδίασε το 85 μέτρων ύψους Κωδωνοστάσιο το 1334, το οποίο ολοκληρώθηκε όμως μετά το θάνατό του. Το Μουσείο των έργων του Ντούμο, που ανακαινίστηκε πρόσφατα, είναι αφιερωμένο στην ιστορία του και περιλαμβάνει αυθεντικά έργα από το Νούμο, το Βαπτιστήριο και το Κωδωνοστάσιο. Μεταξύ των ετρουσκικών, ρωμαϊκών γλυπτών και σαρκοφάγων που υπάρχουν στο Μουσείο εκτίθενται έργα του Μιχαήλ Αγγέλου, Ντονάτελλο, Τζότο, Αρνόλφο ντι Κάμπο κ.α.

Συνεχίζοντας την ξεναγήσή μας μέσα και έξω από τα κυριότερα μνημεία της πόλης φθάσαμε κάποια στιγμή στην περίφημη Πιάτσα ντελα Σινιορία. Η μοναδική αυτή πλατεία είναι μια υπαίθρια πινακοθήκη με αγάλματα αυθεντικά και αντίγραφα όπως του έφιππου Μεγάλου Δούκα Κόζιμο Α' του Τζαμπολόνια, η κρήνη του Ποσειδώνα του Αμανάτι, η Ιουδίθ του Ντονάτελλο (αντίγραφο, το αυθεντικό βρίσκεται μέσα στο κτήριο) και το αντίγραφο του μοναδικού Δαυίδ του Μιχαήλ Αγγέλου. Το κολοσσιαίο (5,2 μ.) πρωτότυπο άγαλμα του βιβλικού ήρωα που καθιέρωσε τον Μιχαήλ Αγγέλο ως τον μεγαλύτερο γλύπτη της εποχής σε ηλικία μόλις 29 ετών, έχει μεταφερθεί στην Ακαδημία από το 1873. Στο περιστύλιο των λογχών ή του Ορκάνια, που το σχεδίασε για τις δημόσιες συζητήσεις, βρίσκονται πολλά ρωμαϊκά αγάλματα και ο περίφημος Περσέας, το μπρούτζινο άγαλμα του Τσελίνι (1554) που αποκεφαλίζει τη Μέδουσα, η αρπαγή των Σαρββίνων του Τζαμπολόνια, ο Ηρακλής, ο Κένταυρος επίσης του ίδιου και άλλα. Το Παλάτσο Βέκιο που δεσπόζει στο κέντρο της πλατείας είναι πάντα το Δημαρχείο της Φλωρεντίας και η καρδιά της πολιτικής ζωής της πόλης από τον 14ο αιώνα. Το κτήριο αυτό ολοκληρώθηκε το 1322 διατήρησε πάντα την μεσαιωνική του εμφάνιση, το εσωτερικό του όμως αναμορφώθηκε για τον Μεγάλο Δούκα των Μεδίκων, Κόζιμο Α' το 1540. Στο κτήριο αυτό με τις πολλές αίθουσες με τοιχογραφίες και αγάλματα όλων των μεγάλων ζωγράφων και γλυπτών δεσπόζει «Η Αίθουσα των Πεντακοσίων», που χτίστηκε το 1495 και διακοσμήθηκε με τοιχογραφίες του Βαζάρι που θέμα τους έχουν την ιστορία της Φλωρεντίας.

Στο εσωτερικό των μεγάλων μουσείων Ουφίτσι και Πίτι ξεναγηθήκαμε για ώρες την παραμονή της αναχώρησής μας, ημέρας αποκλειστικά αφιερωμένης στις μοναδικές συλλογές έργων τέχνης της οικογένειας των Μεδίκων. Το Ουφίτσι κατασκευάστηκε από τον Τζόρτζιο Βαζάρι κατά την εικοσαετία 1560-1580 κατόπιν εντολής των Μεδίκων για να στεγαστούν τα διοικητικά γραφεία (uffizi) και οι διάφορες υπηρεσίες για την διακυβέρνηση της πόλης από τον Δούκα Κόζιμο Α'. Το 1565 ο Βαζάρι σχεδίασε και κατασκεύασε ένα ευρύχωρο διάδρομο (Διάδρομος του Βαζάρι ή Διαδρομή του

Πρίγκιπα) μήκους 1.270 μ., ο οποίος συνδέει το Παλάτιο Βέκιο με το Παλάτιο Πίτι μέσω του Ουφίτσι. Στο εσωτερικό του διαδρόμου είναι αναρτημένες προσωπογραφίες δεκάδων χιλιάδων προσωποτήτων του μέχρι τότε γνωστού κόσμου. Από το 1581 οι κληρονόμοι του Κόζιμου Α΄ χρησιμοποίησαν αυτόν τον χώρο για να εκθέτουν τους Θησαυρούς των Μεδίκων. Στο Ουφίτσι λοιπόν με την εξαιρετική ξενάγηση της κας Θεοδώρου είχαμε την ευκαιρία να θαυμάσουμε κάποια από τα μεγαλύτερα έργα της Αναγέννησης. Την περίοδο αυτή το Ουφίτσι εκτός της μόνιμης συλλογής του έργων του Τζότο, φιλοξενούσε στα πλαίσια των περιοδικών του εκθέσεων, έργα του Τζότο από διάφορα Μουσεία του κόσμου. Στην έξοχη αυτή έκθεση τα μέλη και οι φίλοι του Σ.Α.Φ.Ε. ξεναγηθήκαμε με ιδιαίτερη χαρά και ενδιαφέρον. Θαυμάσαμε μεταξύ των πολλών αριστουργημάτων τον Δούκα και την Δούκισσα του Ούρμπινο (1460 θεωρείται από τις πρώτες πραγματικές προσωπογραφίες της Αναγέννησης), του Πιέρο ντάλα Φραντζέσκο, την Παναγία με το Θείο Βρέφος του Μποπιτσέλι αλλά και την Άνοιξη και την Γέννηση της Αφροδίτης του ίδιου επίσης, την Αγία Οικογένεια του Μιχαήλ Αγγελού, την Αφροδίτη του Ούρμπινο του Τισανού, τη Μαντόνα ντι Ονιάντι του Τζότο, η οποία αποτέλεσε ορόσημο στην

γάζονται πολλά μουσεία όπως το Μουσείο των Ασημικών, η Πινακοθήκη Μοντέρνας Τέχνης (οι πίνακες εδώ καλύπτουν την περίοδο 1784-1924), το μουσείο κοσμημάτων, το μουσείο μεταφορών και βεβαίως η Παλατινή Πινακοθήκη που προστέθηκε τον 17ο και 18ο αιώνα. Στην Πινακοθήκη ξεναγηθήκαμε και είχαμε την ευκαιρία να θαυμάσουμε μια υπέροχη συλλογή αναγεννησιακών και παραρκ έργων των Μποπιτσέλι, Τισανού, Τινοτόρετο, Βερονέζε, Καραβάτζιο, Ρούμπενς, Βαν Νταϊκ, ένα τεράστιο δηλαδή δείγμα της Ιταλικής και ευρωπαϊκής ζωγραφικής του 16ου, 17ου και 18ου αιώνα καθώς και την καλύτερη συλλογή έργων του Ραφαήλ. Την οροφή της Παλατινής Πινακοθήκης καλύπτουν υπέροχες τοιχογραφίες του Πιέτρο ντα Κορτόνα (1641-1645). Οι κήποι Μπόμπολι δημιουργήθηκαν για τους Μεδίκους το 1550, ένα χρόνο δηλαδή μετά την αγορά του Παλάτιο. Το εξαιρετικό αυτό δείγμα αναγεννησιακών κήπων κοσμούσαν υπέροχα αγάλματα και κρήνες διαφορετικών ρυθμών και περιόδων καθώς και ένα αψιθέατρο στην σκηνή του οποίου παρουσιάστηκαν οι πρώτες παραστάσεις όπερας στον κόσμο. Οι κήποι άνοιξαν τις πόρτες τους για το κοινό το 1766.

Το χωριό Φιέζολε, που επισκεφθήκαμε για απογευματινή βόλτα και δειπνο σε γραφικά εστιατόρια της περιοχής, μας ενθουσίασε κυριολεκτικά. Το Φιέζολε βρίσκεται στους λόφους της περιοχής Μουτζέλο, 8 χιλιόμετρα βόρεια της Φλωρεντίας και έχει σημαντικά ετρουσκικά και ρωμαϊκά ερείπια. Κάποτε ήταν ισχυρή ετρουσκική πόλη, αλλά αργότερα με την ανάπτυξη της Φλωρεντίας, παρήκμασε. Από τον 15ο αιώνα είναι ένα δημοφιλές θέρετρο, όλη η γύρω περιοχή άλλωστε είναι κατάσπαρτη με επαύλεις. Το ρωμαϊκό θέατρο, οι εκκλησίες, το μουσείο και ιδιαίτερα η παυραμική θέα της Φλωρεντίας κάνουν το Φιέζολε πόλο έλξης πολλών επισκεπτών.

Την τρίτη ημέρα του ταξιδιού μας, σύμφωνα με το πρόγραμμα, επισκεφθήκαμε δύο άλλες μεγάλες και φημισμένες πόλεις της Τοσκάνης με πλούσια ιστορία και αξιοθέατα. Την Πίζα και την Λούκα.

Η Πίζα της δυτικής Τοσκάνης, κυριάρχησε στη δυτική Μεσόγειο από τον 11ο ως τον 13ο αιώνα. Η κυριαρχία αυτή έληξε τον 16ο αιώνα εξαιτίας των προσχώσεων του ποταμού Άρνο και άρχισε να εμφανίζεται το Λιβόρνο ως το κύριο λιμάνι της περιοχής. Ο κεκλιμένος Πύργος της Πίζας είναι από τα πιο διάσημα αξιοθέατα της περιοχής. Υψώνεται μαζί με άλλα κτήρια στους κήπους της «αυλής των Θαυμάτων» (Κάμπο ντέι Μιράκολι). Βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης και συντροφεύεται από το Ντουόμιο με την εντυπωσιακή πρόσοψη που άρχισε να χτίζεται το 1063, το Βαπτιστήριο (1152-1284) με το εντυπωσιακό μαρμαρίνο περιστύλιο του Νικόλα Πιζάνο και το κοιμητήριο Κάμπο Σάντο που χρονολογείται από το 1278 και περιέχει ρωμαϊκές σαρκοφάγους και τις περίφημες τοιχογραφίες με διάφορες αλληγορικές σκηνές. Τα κτήρια αυτά συνδυάζουν με μοναδικό τρόπο ρομανικό και γοτθικό ρυθμό με πολλά μαυριτανικά στοιχεία τα περίφημα αραβουργήματα. Το ισχυρό ναυτικό της πόλης διατηρούσε εμπορικούς δεσμούς με τη βόρεια Αφρική και την Ισπανία με αποτέλεσμα μεγάλες επιρροές στην τέχνη και την αρχιτεκτονική. Ο Κεκλιμένος Πύργος σφείλει την κλίση του στα ρηγά θεμέλια και στο σαθρό αμμουδες υπεδάφος. Οι εργασίες άρχισαν τον 1173, και ο Πύργος γέγυρε στο πλάι προτού ολοκληρωθεί ο τρίτος όροφος. Οι εργασίες παρ' όλα αυτά εξακολούθησαν για πολλά χρόνια και ολοκληρώθηκαν το 1350.

Στην συνέχεια επισκεφθήκαμε την Λούκα, η οποία άρεσε σε όλους ιδιαίτερα. Παραμείναμε για λίγες ώρες και μπορούσαμε να περπατήσουμε στο ιστορικό της κέντρο με τα γραφικά δρομάκια και τις ωραίες πλατείες,

τις αξιόλογες εκκλησίες, τα μουσεία και τις πινακοθήκες. Η όμορφη περιτοιχισμένη Λούκα (σήμερα κατοικούν 10.000 κάτοικοι μέσα στα τείχη και 14.000 εκτός των τειχών) ήταν αποίκια των Ρωμαίων από το 180 π.χ. Η κληρονομιά της Ρώμης είναι εμφανής. Το θαυμάσιο ελλειπτικό σχήμα της Πιάτσα ντελ Μερκάτο θυμίζει αρχαίο αμφιθέατρο. Ο εκπληκτικός καθεδρικός ναός της πόλης, ο Σαν Μαρτίνο, χρονολογείται από τον 11ο αιώνα και η πρόσοψη του με τις κολόνες, τις αψίδες και τον πλούσιο διάκοσμο αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα του ρομανικού ρυθμού της Πίζας όπως επίσης και ο ναός Σαν Μικέλε ιν Φόρο. Το όνομα της εκκλησίας αυτής φανερώνει ότι βρίσκεται δίπλα στο ρωμαϊκό φόρουμο, την αγορά, που αποτελούσε την κεντρική πλατεία της πόλης στους αρχαίους χρόνους και χρησιμοποιείται ως σήμερα για τον ίδιο σκοπό. Πληθίρες εντυπώσεων, για χαλάρωση και ανάκτηση δυνάμεων καθίστασε σε ένα από τα πιο καλά, παλιά και ιδιαίτερως ατμοσφαιρικά εστιατόρια στο γραφικό δρόμο με την μικρή πλατεία που ονομάζεται Τζάκκο Πουατίνι. Με ιδιαίτερη χαρά οι φιλόμοσοι της παρέας και λάτρεις της όπερας είδαμε το άγαλμα του μεγάλου συνθέτη (1858-1924), καθώς και το σπίτι όπου γεννήθηκε και συνέθεσε μερικές από τις δημοφιλέστερες όπερες του παγκόσιου ρεπερτορίου.

Κατά την τελευταία ημέρα του ταξιδιού μας και καθ' οδόν για το αεροδρόμιο της Ρώμης, το πρόγραμμά μας πρόβλεπε στάση, ξενάγηση και παραμονή για λίγες ώρες στο πανέμορφο Σαν Τζιμινιάνο. «Η πόλη των όμορφων πύργων» με τους εντυπωσιακούς πύργους του 13ου αιώνα είναι μια από τις πιο καλοδιατηρημένες. Αυτοί οι χωρίς παράθυρα πύργοι, χτίστηκαν ως ιδιαιτικά φρούρια αλλά και ως σύμβολα του πλούτου των ιδιοκτητών τους. Κατά τον Μεσαίωνα υπήρξε τόπος υποδοχής και ανάπαυσης των προσκυνητών κατά τη διάρκεια του μεγάλου ταξιδιού προς τη Ρώμη. Η πανοικία του 1348 και αργότερα η αλλαγή πορείας των προσκυνητών οδήγησαν στην παρακμή της. Μετά το Β' Παγκόσιο Πόλεμο η πόλη άρχισε ν' αναπτύσσεται και πάλι χάρη στον τουρισμό και στην παραγωγή κρασιού. Στη σύνομη παραμονή μας και ξενάγησή μας, εντυπωσιάστηκαμε ιδιαίτερα από την Κρήνη του 1237, το Παλάτιο ντελ Πόπολο το εντυπωσιακό δημαρχείο του 13ου αιώνα, τη Κολετζάτα, τη ρομανική εκκλησία του 11ου αιώνα με τις θαυμάσιες τοιχογραφίες του Μπαρτόλο ντι Φρέντικαι και το μουσείο εκκλησιαστικής τέχνης. Οι δύο κύριοι δρόμοι, διατηρούν την μεσαιωνική τους ατμόσφαιρα παρόλο που είναι γεμάτοι με καταστήματα, αίθουσες τέχνης, κοσμηματοπωλεία, γραφικά καφέ και εστιατόρια με ωραία θέα. Αυτά τα τελευταία τα τιμήσαμε δέντως, ήταν άλλωστε και η ...τελευταία γεύση από Τοσκάνη τόσο μεταφορικά όσο και κυριολεκτικά!!

Λίγες ήταν οι η μέρες της παραμονής μας στη Φλωρεντία και την Τοσκάνη. Ατελείωτες όμως οι εικόνες που μας συνοδεύουν από μια περιοχή που έγραψε για αιώνες λαμπρή ιστορία στις τέχνες, τα γράμματα και τις

εξέλιξη της προοπτικής. Μεταξύ των πασιγνωστων αυτών έργων αλλά και εκατοντάδων άλλων εκτίθενται πάρα πολλά αρχαία ελληνικά και ρωμαϊκά γλυπτά.

Το καλύτερο σημείο για να θαυμάσει κανείς τον Άρνο ποταμό που διασχίζει την Φλωρεντία είναι το Πόντε Βέκιο. Η Παλιά Γέφυρα είναι η πιο παλιά και ιστορική γέφυρα της Φλωρεντίας. Χτίστηκε το 1345 και σχεδιάστηκε από τον μαθητή του Τζότο, Ταντέο Γκάντι. Πάνω της συνεχίζουν να υπάρχουν εργαστήρια και πολλά κοσμηματοπωλεία. Μερικά από τα παλαιότερα εργαστήρια προεξέχουν στην πίσω πλευρά πάνω από το ποτάμι. Η Μεσαιωνική αυτή γέφυρα με τις τρεις καμάρες στριμξίζεται πάνω σε δύο πολύ γονιρά υποστυλώματα, ενώ οι πρόβολοι του βάθρου της έχουν σχήμα βάρκας. Την ανατολική πλευρά της γέφυρας διασχίζει ο Διάδρομος του Βαζάρι που ξεκινά (όπως προαναφέραμε) από το Παλάτιο Βέκιο και καταλήγει στο Παλάτιο Πίτι. Η προτομή του Μπενβενούτο Τσελίνι (1500-1571), ο οποίος είναι από τους σπουδαιότερους Φλωρεντινούς χρυσοχόους, τοποθετήθηκε στη μέση της γέφυρας το 1900.

Μετά το Ουφίτσι και Πόντε Βέκιο σειρά είχε για την τελευταία μεγάλη με ξενάγηση στην Φλωρεντία το Παλάτιο Πίτι. Το Παλάτι αυτό έγινε η βάση από την οποία διοικήθηκε η Τοσκάνη για τα επόμενα 300 χρόνια, μέχρι τη λήξη της διακυβέρνησης των Μεδίκων στα μέσα του 18ου αιώνα. Η Ελεονώρα του Τολεδού, σύζυγος του Κόζιμου Α΄, αγόρασε το Παλάτιο Πίτι το 1549 στο εσοχικό περιβάλλον του Ολτράνο (πέρα από τον Άρνο) από τους χρεοκοπημένους κληρονόμους του τραπέζιτη Λούκα Πίτι, πρώτου ιδιοκτήτη του περιφημου Παλάτιο. Το 1550 το Παλάτιο έγινε η βασιική κατοικία των Μεδίκων. Σήμερα στις αίθουσες εκτίθενται θησαυροί από τις συλλογές των Μεδίκων και των Αυστριακών Δουκών της Λορένης που κληρονόμησαν το Μεγάλο Δουκάτο της Τοσκάνης 1737 και το διατήρησαν μέχρι το 1860. Στο Παλάτιο Πίτι υπάρχουν τα πολυτελή βασιικά διαμερίσματα της οικογένειας διακοσμημένα με γούστο και φαντασία από φλωρεντινούς καλλιτέχνες και σε-

επιστήμες. Για εμάς τους Έλληνες έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί η ελληνική τέχνη και σκέψη συνέβαλε με καθοριστικό τρόπο.

Μίκα Μπάρμπα
Γεν. Γραμ. Δ.Σ. Σ.Α.Φ.Ε.

εκδηλώσεις...

ΕΠΙΚΝΙΑΣ ΑΓΙΑΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ), ΜΙΚΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΜΙΧΑΛΑΚΑΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΟΣΧΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΜΠΕΛΑΟΥ ΑΜΑΡΥΛΛΑΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΗΛΙΑΝΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΘΗΝΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΑΡΗ ΑΝΤΩΝΙΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΓΙΑΟΥ (ΡΟΔΟΣ), ΠΑΝΟΥΤΣΟΥ ΑΡΧΟΝΤΗ ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΑΦΝΗΖΟΦΕΙΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΝΑΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΤΣΕΣ ΕΙΡΗΝΗ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΛΑΥΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΠΙΤΣΟΥΑΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΚΟΡΙΝΘΟΣ), ΠΛΑΜΑΝΤΟΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΡΩΜΑ ΣΟΦΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΣΑΛΟΥΡΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΣΑΧΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ ΠΟΛΙΤ. ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. ΑΘΗΝΑΣ, ΣΙΩΡΑ ΜΑΡΘΑ ΝΑΥΤΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΤΕΡΖΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΤΣΑΧΡΗΣΤΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΖΟΥΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΣΑΚΝΑΚΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΥΜΠΑΚΙΑΝΑΚΗ ΟΛΓΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΦΟΥΑΝΤΗ ΙΩ ΛΟΥΚΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΨΑΛΙΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΙΔΓ/ΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ/ΑΡΑΡΑ ΠΑΙΔΓ/ΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ ΛΕΥΚΟΒΕ Α ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΘΕΟΦΙΛΟΥΛΟΥ ΔΑΝΑΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΡΕΘΥΜΝΟ), ΔΡΟΪΔΑ ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΜΗΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΙΟΥΛΙΑ ΜΕΘΑΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΟΛΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ).

Α ΤΟΞΙΣΤΕΙΟ-ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΚΛΑΪΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑΛΡΓΩΝ ΕΜΠ, ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ & ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΑΛΥΞΑΝΔΡΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΧΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ), ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΑΞΑΡΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΦΙΛ/ΦΙΑΣ ΠΑΙΔΓ/ΚΗΣ & ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΒΑΙΝΑ ΕΙΡΗΝΗ ΑΝΝΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΒΑΛΤΑΡΑΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΦΩΦΕΡΤΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΒΑΣΙΛΙΩΤΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΒΑΣΤΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΘΡΑΚΗΣ (ΕΛΛΗΝ), ΒΟΡΤΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΒΟΥΔΟΥΡΗ ΙΡΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΓΙΑΟΥ (ΣΑΜΟΣ), ΒΥΖΑΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΧΟΝΤΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΓΙΑΝΝΟΥΚΛΙΔΗ ΑΔΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΓΩΡΓΑΛΛΑ ΜΑΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΓΛΥΚΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΟΡΓΑΝ. ΚΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ), ΓΟΥΝΑΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΕΘΑΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΣΤΟΡ. & ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΔΕΙΚΤΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΔΕΛΗΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΔΕΡΒΟΣ ΦΩΦΟΣ ΠΑΙΔΓ/ΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ), ΔΟΥΜΑ ΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΕΘΑΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΣΤΟΡ. & ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛ.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΖΕΡΒΑ ΤΙΤΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΖΗΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΙΩΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΗΛΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΚΑΚΑΝΙΚΗΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΟΡΕΣΤΙΔΑ), ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΚΑΜΟΥΔΑΝ ΜΑΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ, ΚΑΜΕΛΟΥ ΕΛΕΝΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΡΓΕΓΕΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΡΑΘΑΝΑ ΝΑΤΑΛΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΚΑΡΑΟΥΛΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΚΑΤΣΑΜΑΚΗ ΑΡΙΑΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΤΣΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ ΠΟΛΙΤ. ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. ΑΘΗΝΑΣ, ΚΕΡΑΣΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ, ΚΕΡΕΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΚΗΤΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΓΙΑΟΥ (ΡΟΔΟΣ), ΚΟΛΕΤΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΚΟΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΧΚΩΝ ΠΕΡΙΛΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΚΟΛΟΒΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΟΝΙΔΑΡΗ ΜΑΡΙΑ ΑΝΝΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΟΝΤΑΛΕΞΗ ΔΑΝΑΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ, ΚΟΝΤΟΥΡΗΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΚΟΡΜΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΟΥΤΣΗ ΕΛΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ (ΘΗΒΑ), ΚΟΥΤΣΗ ΜΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΑΡΓΟΣΤΟΛΗ), ΚΡΟΚΙΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΧΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Π.ΔΟΜ. ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΛΑΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΛΟΥΚΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΛΟΥΣΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΧΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ) ΛΥΤΣΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΑΛΛΗ ΜΑΡΙΝΑ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΑΜΑΛΟΥΓΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΜΑΝΔΑΛΕΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΜΑΝΤΖΑΡΗ ΑΝΤΩΝΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΜΑΡΒΕΛΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑΛΥΡΓΩΝ ΕΜΠ, ΜΑΡΔΥΡΗ ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΜΑΡΙΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΜΑΣΤΡΟΚΟΛΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ, ΜΕΖΙΤΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΚΟΡΙΝΘΟΣ), ΜΗΤΣΙΚΩΣΤΑ ΑΛΚΗΜΗΝΗ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΜΟΥΛΑΤΣΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΧΗΜΕΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΜΟΥΣΑΔΑΚΟΥ ΦΙΛΙΠ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧ/ΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ ΧΑΡΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΜΠΑΤΑΓΙΑΝΝΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΔΙΑΘΗΜΗΣ ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ(ΑΜΦΙΣΣΑ), ΜΠΑΤΑΚΗ ΜΑΡΙΑΝΘΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΜΠΛΗΤΗ ΜΑΡΙΑ ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΜΠΡΟΦΑ ΑΘΗΝΑ ΔΙΕΘΝ. ΚΑΙ ΕΥΡΩΠ. ΟΚΩΝ. ΣΠΟΥΔ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΝΤΑΣΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΘΡΑΚΗΣ (ΕΛΛΗΝ), ΟΝΣΕ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΟΡΦΑΝΙΔΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΝΑΓΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΠΑΝΟΥΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΠΑΠΑΝΑΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΩΝ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΠΑΧΑΤΣΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ & ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΡΟΥΣΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ & ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΤΚΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΠΕΠΙΑ ΕΛΕΝΗ ΜΧΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ), ΠΕΡΙΚΑΡΗ ΑΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΠΕΡΑΝΗ ΨΙΓΓΕΛΙΑ ΦΙΛΟΣ.ΠΑΙΔ. & ΨΥΧΟΛ. (ΠΡΟΓ. ΨΥΧΟΛ.) ΑΘΗΝΑΣ, ΠΙΤΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΛΑΤΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΠΡΙΝΤΣΕΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΙΟΙΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΡΕΚΚΕΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΚΟΡΙΝΘΟΣ), ΣΑΜΑΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΣΑΡΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ (ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ), ΣΑΤΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ ΦΩΤΕΙΝΗ ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΣΤΟΥΡΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ ΜΧΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΣΧΟΝΔΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΗΜΕΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΣΤΡΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΤΖΟΒΑΡΑ ΘΩΜΑΪΔΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΤΖΩΡΤΖΗ ΙΩΑΝΝΑ ΜΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ, ΤΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΦΩΒΕ ΜΧΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ), ΤΟΥΡΝΙΚΙΩΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΣΙΜΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ & ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ ΑΝΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΓΙΑΟΥ (ΣΥΡΟΣ), ΤΡΟΜΠΕΤΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΤΣΑΟΥΚΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ ΜΑΤΙΝΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΤΣΙΓΓΑΝΗ ΕΛΕΝΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΤΥΠΑΛΟΦΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΦΑΡΜΑΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΧΛΑΜΠΟΥΤΑΚΗ ΘΕΟΦΑΝΩ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΕΤΩΝ

ΓΑΒΡΑ ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΗΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΚΑΛΑΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΑΚΛΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ, ΚΟΥΛΟΥΜΗΝΗ ΗΛΕΚΤΡΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣ/ΝΗΣ, ΛΟΜΒΑΡΔΑ ΑΝΝΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΑΘΗΜ. & ΦΥΣ. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΜΠ, ΜΠΛΕΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ, ΝΤΙΒΗ ΕΥΘΥΜΙΑ ΝΟΜΙΚΗ ΘΡΑΚΗ (ΚΟΜΟΤΗΝΗ), ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΨΙΓΓΕΛΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ.

Β ΤΟΞΙΣΤΕΙΟ-ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΚΛΑΪΣ

ΑΓΑΤΣΑ ΠΗΓΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΔΙΑΘΗΜΗΣ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΠΕΛΙΑ), ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΑΚΡΙΒΟΥ ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΗΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΑΝΔΡΕΟΥ ΜΑΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΔΙΑΦ/ΣΗΣ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΑΠΑΖΟΥΣ ΑΥΡΗΝΗ ΧΗΜΕΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΒΕΡΝΙΚΗ ΙΤΑΛΙΚΗΣ & ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΣΠΑΝΙΚΗ) ΑΘΗΝΑΣ, ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΚΟΥΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΑΘΗΜ. & ΦΥΣ. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΜΠ, ΔΙΣΚΗΣ ΘΩΜΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΒΕΛΗ ΑΡΕΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΒΕΝΕΡΗ ΘΕΚΑ ΡΑΦΑΕΛΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΒΟΥΡΑΒΙΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΓΑΒΡΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΓΑΙΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΙΑΣΩΝ ΤΕΧΝ. ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΔΑΝΑΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΔΕΜΑΓΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΔΟΥΒΑΡΑ ΦΩΤΕΙΝΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΔΟΥΒΤΣΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜ. & ΤΡΑΠΕΖ. ΔΙΟΙΚΤΙΚΗ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΔΟΥΔΩΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΔΟΥΡΟΥΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ (ΘΗΒΑ), ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΤΡΑΣ, ΖΑΧΟΥ ΨΙΓΓΕΛΙΑ ΣΥΝΤΗΡ. ΑΡΧΑΙΩΤ. & ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΖΩΡΑ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΉΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ ΙΟΝΙΟΥ(ΚΕΡΚΥΡΑ), ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΘΥΜΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΑΝΕΣΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΘΕΟΔΩΣΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΘΡΑΚΗΣ (ΕΛΛΗΝ), ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΑΝΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΚΑΒΑΒΑΔΑ ΙΩΑΝΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΚΑΚΟΥΡΟΥ ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΜΕΛΑΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΜΕΤΑΛΥΡΓΩΝ ΕΜΠ, ΚΑΝΕΛΛΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΞΙΟΠ. ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΧΑΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΡΑΓΙΩΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΙΩΝΗΝΗ ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΘΑΔΟΛΟΓΙΑΣ ΙΣΤΟΡ. & ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΑΤΣΟΡΙΑΔ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΚΟΛΙΑΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΜΧΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΚΟΛΟΜΒΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ, ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ & ΣΧΕΔ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΟΡΑΚΙΑΝΙΤΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΚΟΞΣΥΒΑ ΣΟΦΙΑ ΦΕΛΙΤΣΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΝΑΥΠΛΙΟ), ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΚΟΥΜΙΜΤΖΗ ΑΡΓΥΡΗ ΕΛΠΙΔΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΚΟΥΡΤΣΕΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΚΡΙΕΜΑΔΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΚΥΠΡΙΑΔΗ ΜΑΡΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧ/ΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΑΘΗΜ. & ΦΥΣ. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΜΠ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΑΤΟΥ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΕΠΙΣΤ.ΠΡΟΧ.Σ. ΑΓΡΩΤΗΣ & ΕΚΠ/ΚΩ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΓΙΑΟΥ (ΡΟΔΟΣ), ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟ (ΣΣΑΣ) ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΤΕΜΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ (ΚΑΡΔΙΤΣΑ), ΛΑΔΑ ΜΥΡΤΩ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΛΕΓΓΑ ΕΛΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΛΙΑΠΤΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΛΟΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΛΟΥΓΙΟΥΤΡΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΜΑΝΙΑΤΗ ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΝΝΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΜΑΥΡΟΦΩΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΕΝΕΓΚΑΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΓΙΑΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ), ΜΟΥΤΕΒΕΛΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ (ΘΗΒΑ), ΜΠΛΟΥΤΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΔΙΟΙΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΜΠΛΕΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΧΚΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΚΟΖΑΝΗ), ΜΠΙΤΣΙΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΑΘΗΜ. & ΦΥΣ. ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΜΠ, ΜΠΟΥΤΑ ΕΙΡΗΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΜΠΟΥΡΑΚΑ ΝΑΤΑΛΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ, ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗΣ & ΣΧΕΔ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΥΡΦΟΦΩΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΣΠΑΡΤΗ), ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ ΜΙΧΑΗΛ ΜΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ, ΝΤΕΜΠΡΗ ΑΝΝΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΕΙΩΝ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ & ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΠΑΛΑΝΔΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΗΛΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΠΑΝΑΓΙΩΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ ΤΙΜΟΚΕΛΙΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΡΕΘΥΜΝΟ), ΠΑΝΤΟΥ ΘΕΤΙΣ ΜΧΚΩΝ ΠΕΡΙΛΟΝΤΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΧΑΝΙΑ), ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜ. & ΤΡΑΠΕΖ. ΔΙΟΙΚΤΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΑ, ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΕΩΡΓΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΥ ΜΑΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΠΑΥΒΑΓΓΕΛΟΥ ΑΚΡΙΒΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣ. ΑΓΡΩΤΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΩΝ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠ/ΣΗΣ & ΑΓΡΩΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΧΩΛ. ΗΛΙΚΙΑ (ΠΑΤΡΑ), ΠΑΡΙΟΣ ΣΑΒΒΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΣΕΡΡΩΝ, ΠΑΥΛΑΙΟΥ ΔΕΣΠΙΝΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΠΕΤΣΙΚΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΧΑΛΚΙΔΑΣ, ΠΕΤΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΜΠ, ΠΛΑΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ, ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΟΛΥΖΩΝ ΣΟΦΙΑ ΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΟΜΕΤΡΙΑΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ, ΠΟΥΛΙΑΔΗ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝ. ΑΘΗΝΑΣ, ΠΡΩΤΟΥΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ, ΡΑΜΜΟΥ ΜΙΝΑ ΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΓΙΑΟΥ (ΣΙΡΟΣ), ΡΑΠΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΩΝΗ ΝΑΥΤΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΤΡΑΣ, ΣΑΜΠΛΑΤΑΚΗΣ ΕΛΕΝΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ), ΣΑΠΟΥΤΣΑΚ

εκδηλώσεις...

Βραδιά στο Hilton

Μια ωραία καλοκαιρινή βράδια απολαύσαμε τα μέλη και οι φίλες του Σ.Α.Φ.Ε. στις 18 Ιουνίου στο Galaxy του ξενοδοχείου Hilton. Σε ευχάριστη ατμόσφαιρα χαρήκαμε τη μοναδική θέα της φωτισμένης Αθήνας και

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Συνδέσμου στο Galaxy.

Ο κος Θανάσης Θεοδορόπουλος

ιδιαιτέρα της Ακρόπολης και του Λυκαβηττού. Στην επιτυχία της βραδιάς καθοριστική ήταν η συμβολή του αγαπητού μας Θανάση Θεοδορόπουλου με τις μουσικές επιλογές του. Ο Θανάσης, γιος της κας Μαρίας Καρανίκου-Θεοδορόπουλου μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου, καθηγητής μουσικής, σύνθετης και πιανίστας έπαιξε γνωστά κλασσικά κομμάτια και μουσική τραγουδιών ελληνικού και ξένου ρεπερτορίου που όλοι γνωρίζουμε και αγαπάμε. Οι καλλίφωνες κυρίες της συντροφιάς τον συνόδευαν με το τραγούδι τους! Ο γνωστός chef του ξενοδοχείου δικαίωσε για άλλη μια φορά την φήμη του και το δείπνο μας ήταν γεμάτο πρωτότυπες και γευστικότερες γαστρονομικές σπεσιαλιτέ.

«Μήδεια» του Ευριπίδη

Η Λυδία Κονιόρδου απόφοιτος και μέλος μας, κορυφαία ηθοποιός στο χώρο του αρχαίου δράματος ερμήνευσε τη Μήδεια του Ευριπίδη με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας (του οποίου είναι η καλλιτεχνική διευθύντρια) σε σκηνοθεσία του γνωστού σκηνοθέτη Ανατόλ Αλεξάντροβιτς Βασιλιεφ σε μεγάλη περιοδεία ανά την Ελλάδα. Η παράσταση συζητήθηκε πολύ λόγω των θετικών σχολίων αλλά και των αρνητικών αντιδράσεων μεγάλης μερίδας του κοινού για τη σκηνοθεσία του Βασιλιεφ. Και άλλη μια φορά η ερμηνεία της Λυδίας Κονιόρδου ήταν εξαιρετική και απέδωσε την προσωπικότητα της Μήδειας με τον πειστικότερο τρόπο.

«Οι Σωματοφύλακες της Κατσαρόλας» Λένα Τερκεσίδου

Μια παράσταση-θεατρικό παιχνίδι, όπου οι θεατές συμμετέχουν ενεργά στα δράματα

Η συγγραφέας και Λένα Τερκεσίδου, απόφοιτος και μέλος μας (βραβευμένη και γνωστή και από τα βιβλία της με θέμα τη διατροφή) συνεργάζεται για πρώτη φορά με το Θέατρο της Ημέρας. Γνωρίζοντας τον παιδαγωγικό τρόπο δουλειάς με τη μέθοδο του Θεατρικού Παιχνιδιού προσφέρει υλικό εύπλαστο και ευέλικτο ώστε το Θεατρικό Παιχνίδι να πάρει τη θέση που στην παράσταση οργανικά δεμένο με το έργο. Η επιτυχία της δράσης βασίζεται, πέρα από το έργο, στους ηθοποιούς και στους ειδικά εκπαιδευμένους Εμπνευστές-Θεατροπαιδαγωγούς, απόφοιτους του Εργαστηρίου Παιδαγωγικής Θεάτρου-Θεατρικού παιχνιδιού του Θεάτρου της Ημέρας. Παραστάσεις: 26 Οκτωβρίου 2008-τέλος Μαΐου 2009.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΤΟ 7ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εργασίες του 7ου Παγκοσμίου Γλωσσικού Συνεδρίου που έγινε στο Μεσολόγγι από τις 18 έως 20 Σεπτεμβρίου με θέμα «Η διδασκαλία των Νέων Ελληνικών στον κόσμο. Σχολεία, μέθοδοι, βιβλία, εξετάσεις», στο οποίο συμμετείχαν 50 ομιλητές από 20 χώρες του κόσμου. Στην κεντρική αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου της Νομαρχίας Αιτωλοακαρνανίας βραβεύθηκαν για την προ-

σφορά τους στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας οι Καθηγητές: κα Στόνα Πορομάνσκα, Τακτική Καθηγήτρια στο Νέο Βουλγαρικό Πανεπιστήμιο, κ.Κωνσταντίνος Μπαλαμπάνωφ, Πρύτανης του Κρατικού Πανεπιστημίου Ανθρωπιστικών Σπουδών Μαρσιούπολης, Επίτιμος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Μαρσιούπολη και ο κ.Παναγιώτης Κοντός, Γενικός Γραμματέας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Παναγίτσα της Πλατείας Μαβίλη Λειτουργεί πάλι

Ούτε στα πιο τρελά του όνειρα ο Ηπειρώτης έμπορος υφασμάτων, που κατοικούσε στο κατώφλι της Καπνικαρέας, δεν μπορούσε να φανταστεί ότι ενάμιση αιώνα αργότερα η μικρή τότε Αθήνα θα σκέπαζε με τις πολυκατοικίες της τις κατάφυτες εξοχές των Αμπελοκήπων και των Τουρκοβουνίων όπου πήγαινε τις Κυριακές για κυνήγι. Εκεί στο δρόμο του γνωρίστηκε με έναν άγιο άνθρωπο, έναν ιερομόναχο που ασκήτευε σε ένα μικρό κελί πλάι σε μισοερειπωμένο παλιό εκκλησάκι που ορθωνόταν καταμεσής των κτημάτων της Μονής Πετράκη. Ο έμπορος, ο Θεόφιλος Ευθυμίου, βαθιά θρησκευόμενος βοήθησε τον ιερομόναχο Γαβριήλ και αναστύλωσε το εκκλησάκι, την Παναγίτσα και τότε στα 1868 τελέστηκαν τα θυρανοίξια. Όταν «κοιμήθηκε» ο ιερομόναχος Γαβριήλ εμπιστεύτηκε στο φίλο του και ευεργέτη την φροντίδα της εκκλησίας και έτσι ο Θεόφιλος Ευθυμίου αγόρασε από την Μονή Πετράκη την έκταση που περιέβαλε το εκκλησάκι και εκεί έχτισε την εξοχική του κατοικία όπου περνούσε τα καλοκαίρια με την οικογένειά του αφήνοντας πίσω το πολύβουο εμπορικό κέντρο της Αθήνας και την αστική του κατοικία της Πλατείας Καπνικαρέας.

Από το εσωτερικό της εκκλησίας.

Ο Θεόφιλος Ευθυμίου ήταν ο προπάππος μου, πατέρας της μητέρας μου Αμαλίας Ιωάννου Σημαντήρα που κληρονόμησε την εξοχική κατοικία και φυσικά και τη μικρή εκκλησία. Θυμάμαι ότι σε όλα τα παιδικά και νεανικά μου χρόνια, όσο ζούσε η μητέρα μου, εκκλησιαζόμασταν οικογενειακά την Μεγάλη Εβδομάδα και τον Δεκαπενταύγουστο στο πατρογονικό εκκλησάκι. Αργότερα η εξοχική κατοικία, έργο του Τσίλερ, θυσιάστηκε στο βωμό της εξέλιξης και στη θέση της υψώθηκε «Ο Αλέξανδρος», ένα υπερσύγχρονο ξενοδοχείο. Τότε ήταν που τέλεσα στο εκκλησάκι τη βάπτιση του υιού μου Κωνσταντίνου.

Σήμερα το ξενοδοχείο δεν ανήκει πια στην οικογένειά μου, όμως την εκκλησία δεν έπαψα ποτέ να την φροντίζω όσο μπορούσα. Εδώ και έξι χρόνια σε αυτό το εκκλησάκι ο Σ.Α.Φ.Ε. τελεί την Τέταρτη Στάση των Χαιρετισμών. Εδώ μιλάνω να ανάψω ένα κερί, να κάψω λίγο λιβάνι, να προσευχηθώ, μολονότι την κηδεμονία της εκκλησίας παραχώρησα στη Μονή Πετράκη και στον φωτισμένο ηγούμενό της Πατέρα Ιάκωβο. Εφ' εξής όμως από τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους άλλαξαν πολύ τα πράγματα. Ο γνωστός ομότιμος καθηγητής Πολιτικής Δικονομίας Κωνσταντίνος Μπέης και εταίρος της Φ.Ε., που πραγματικά συμβάλλοντας συνέτειναν να πάρει μεγάλη στροφή η ζωή του, οδήγησε τις πνευματικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές του αναζητήσεις στο να ενδυθεί το σχήμα του ιερέως. Έλαβε από τον Μακαριότατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Ιερώνυμο την άδεια να τελεί λειτουργία στην εκκλησία αυτή.

Χάρη στον Πατέρα Κωνσταντίνο Μπέη, του οποίου κατά περίεργο τρόπο η οικογενειακή πορεία είναι παρόμοια με την πορεία της οικογένειας των κλητόρων της εκκλησίας, ο ναύσκος αυτός, αφιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου, αντηχεί και πάλι, δύο φορές το μήνα, από τα βαθιά ανθρώπινα λόγια του Ευαγγελίου και του ύμνου της χορωδίας του Αγίου Γεωργίου Καρύκη αναβιώνοντας το ιερό δράμα της θείας λειτουργίας και μετουσιώσεως....

Ιουλία Σημαντήρα

Είδ. Γραμμ. Δ.Σ. Σ.Α.Φ.Ε.

Στην Αίθουσα Τέχνης «Αστρολάβος-Δεξαμενή» (Ξανθίππου 11, Κολωνάκι) θα πραγματοποιηθεί η έκθεση «Backward Progress Συνεργός σε Οπισθοχωρητική Πορεία» της γνωστής ζωγράφου Μαρίας Μαρουδή, απόφοιτου και μέλους μας. Εγκαίνια: Πέμπτη 2 Οκτωβρίου 2008. Διάρκεια: 2-30 Οκτωβρίου 2008.

Η κα Μαρία Μαρουδή

εκδηλώσεις...

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
[Σ.Α.Φ.Ε.] ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Δραστηριότητες-Εκδηλώσεις έτους 2007-2008

Οι μηνιαίες συναντήσεις των μελών μας, μετά τις διακοπές του καλοκαιριού άρχισαν στις 30-10-2007.

Η πρώτη συνάντηση έγινε στο πάρκο Ακροπόλεως, όπου μέσα σε ένα ειδικό περιβάλλον πήραμε το πρωινό καφέ μας, μιλήσαμε και προγραμματίσαμε τις δραστηριότητες της χρονιάς. Έγιναν εισηγήσεις για το που και πως θα προσφέρουμε τη βοήθειά μας-πάντοτε στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού.

Μέλη του Σ.Α.Φ.Ε Κύπρου
στον Άγιο Ραφαήλ Αμμοχώστου.

Τον Οκτώβριο παρακολούθησαμε την εξαιρετική ομιλία της ομότιμης καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλους της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας κας Μερόπης Σπυροπούλου, με θέμα «Οικογένεια ώρα μηδέν».

Την 1-11-2007 είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε την έκθεση φωτογραφίας με θέμα το περιβάλλον που έγινε στο αίθριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, στην οποία συμμετείχε και το μέλος μας κα Αλεξάνδρα Φυλακτού.

Η συγκέντρωση του μήνα Δεκέμβρη έγινε στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων της εκκλησίας Αγίου Ιωάννου Προδρόμου.

Τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο επισκεφτήκαμε τα μοναστήρια Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Αναλύοντα και Ιωάννη Θεολόγου που βρίσκεται μεταξύ των χωριών Κλήρου και Φικάρδου.

Η επόμενη συνάντηση έγινε στο κέντρο Λυσιστράτη που δέχεται για θαμώνες μόνο γυναίκες.

Τον Μάιο βρεθήκαμε στις μονές Αγίου Ραφαήλ και Αγίου Κενδέα στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και στο μουσείο «Θάλασσα» στην Αγία Νάπα. Είναι ένα οικοδόμημα εξαιρετικής αρχιτεκτονικής, μοναδικό στο είδος του στην Μέση Ανατολή με πλούσια εκθέματα από τη θάλασσα ζωή και την ιστορία της Κύπρου. Σε ειδικά διαρρυθμισμένη αίθουσα είναι το αντίγραφο του караβιού της Κερύνειας που ανασύρθηκε από τη θάλασσα μεταξύ Κερύνειας λίγα χρόνια πριν την Τουρκική εισβολή του 1974. Το αυθεντικό βρίσκεται σήμερα εγκλωβισμένο στο κάστρο της Κερύνειας.

Αννα Μαρκουλίδου

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΣΤΟΑΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Πρόγραμμα δου Κύκλου: Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2008

5 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Σταθμοί στην Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας

Γεώργιος Μπαμπινιώτης
Ομότιμος και Επίτιμος Καθηγητής Γλωσσολογίας και τ. Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών

5 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΖΩΗΣ

«Η Ελλάς και οι γείτονές της: τα σημεία τριβής».

Κωνσταντίνος Σβολόπουλος
Ακαδημαϊκός, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας του Νεότερου Ελληνισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών

10 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΑΓΙΚΟ ΗΡΩΑ

Εξελίξεις και Παραλλαγές
Γιώργης Γιατρομανωλάκης

Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

10 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Γεώργιος Κ. Κρεατσάς, Συντονιστής τής Ενότητας
Αντιπρύτανης, Καθηγητής τής Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

10 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Διαδρομές στην πεζογραφία
Δημήτρης Δημηρούλης
Καθηγητής Τμήματος Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού του Παντείου Πανεπιστημίου

10 ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΓΟΝΕΙΣ

Ιωάννης Ν. Παρασκευόπουλος
Ομότιμος καθηγητής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών
Συντονιστής τής ενότητας

Δuo προσωπικότητες της ελληνικής λογοτεχνίας: ο Καβάφης και ο Καζαντζάκης

Στο Εθνικό Μουσείο Τέχνης, στην Αίθουσα "Auditorium", υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδος και του Διεθνούς Συμβουλίου των Ελλήνων της Διασποράς αναφέρθηκαν δύο Έλληνες συγγραφείς οι οποίοι έγραψαν λαμπρές σελίδες στην ιστορία της νεοελληνικής και παγκόσμιας λογοτεχνίας. Παρουσιάζοντας το πρόγραμμα της βραδιάς και χαιρετώντας το ακροατήριο με μία θερμή «Καλησπέρα», η Elena Lazar, η διευθύντρια του εκδοτικού οίκου «Ομόνοια», μίλησε για τους δυο συγγραφείς. «Κατ'εξοχήν ποιητής ο πρώτος, περίπλοκη προσωπικότητα ο δεύτερος, τα έργα τους ταξίδεψαν, σε μετάφραση, σ'όλο τον κόσμο, ώστε και οι δυο να κατέχουν ένα αξιοζήλευτο ρεκόρ: είναι οι Έλληνες συγγραφείς με τις πιο πολυάριθμες εκδόσεις στο εξωτερικό, παρόντες και στα ρουμανικά εδάφη. Στην ρουμανική βιβλιογραφία την αφιερωμένη στους δυο συγγραφείς αντιστοιχεί μία σημαντική συνεισφορά στην έρευνα των έργων τους. Να γιατί σκεφτήκαμε να συνδυάσουμε τα ονόματα των δυο συγγραφέων».

Στη συνέχεια, η Elena Lazar χαιρέτησε την παρουσία του Πρέσβη της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Βουκουρέστι, Γιώργου Πουκαμισά. Στην ομιλία του στην εκδήλωση, η Εξοχήτηά του είπε: «Ο Καβάφης (1863 – 1933) και ο Καζαντζάκης (1883 – 1957) δεν είναι απλά προσωπικότητες της ελληνικής λογοτεχνίας του 20ου αιώνα. Είναι εμβληματικά πρόσωπα της τέχνης του λόγου, που έχουν ξεπεράσει τα όρια της ελληνικής γλώσσας, ακριβώς επειδή έχουν αγγίξει τον πυρήνα των ελληνικών ιδιοτήτων, δηλαδή την πνευματική ανεξαρτησία, την ελευθερία της σκέψης, την λατρεία του ανθρώπου. Βεβαίως, αυτοί οι κορυφαίοι του ελληνικού λογοτεχνικού πανθέου απέκτησαν και συνεχίζουν να εδραιώνουν τη δεσποζουσα θέση τους στην παγκόσμια λογοτεχνία πολλές δεκάδες χρόνια μετά το θάνατό τους. Το μήνυμά τους προς την σημερινή Ευρώπη, την Ελλάδα και τη Ρουμανία είναι ταυτόχρονα απλό και περίπλοκο. Μελετάτε τη λογοτεχνία, μελετάτε τις ιδέες. Για να μπορέσουν οι άνθρωποι να αντισταθούν στο κατακλισίμα της καταναλωτικότητας και του ευδαιμονισμού, να εδραιώσουν το φρούριο τους έχουν ανάγκη να έρθουν σε επαφή με το έργο των μεγάλων ανθρωπιστών του σύγχρονου αιώνα. Αυτός είναι ο Κωνσταντίνος Καβάφης ο Αλεξανδρινός, αλλά και ο Κωνσταντινοπολίτης, αυτός ήταν ο Νικόλαος Καζαντζάκης, ο μεγάλος εκκλητής και γνώστης της τέχνης την οποία την υπηρέτησε με πίστη.»

Έλαβαν τον λόγο ο Στέφανος Π. Ταμβάκης, πρόεδρος του Διεθνούς Συμβουλίου των Ελλήνων της Διασποράς και η Ευδοξία Πάντα, μέλος του Συμβουλίου, οι οποίοι έφεραν το μήνυμά των Ελλήνων από παντού. Η Αικατερίνη Σοφινάου, πρόεδρος της Sofmedica, οργανωτής της εκδήλωσης μαζί με τον εκδοτικό οίκο «Ομόνοια», διευκολύνοντας και την εμφάνιση υπό ξεχωριστές γραφικές συνθήκες, της δίγλωσσης έκδοσης του καθαφικού έργου, εξέφρασε την ελπίδα ότι «αυτό το ταξίδι που άρχισε με την Elena Lazar στην Ελλάδα, το οποίο συνέχισε στη Ρουμανία, θα επιμύσει να το γυρίσει στη γενέτειρά της Αίγυπτο, τόπο γέννησης του Έλληνα ποιητή Κ. Καβάφη.»

Ο ακαδημαϊκός Eugen Simion σκιαγράφησε το πορτραίτο του Καβάφη και η Elisabeta Lasconi, λογοτεχνικός κριτικός, παρουσίασε τις συμβολές μεταξύ των δυο λογοτεχνιών, ρουμανικής και ελληνικής, ανακαλύπτοντας αναπάντεχες συγγένειες.

Στην εκδήλωση συνεισέφερε και η Πρόεδρος της Ρουμανικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, η καθηγήτρια Olga Cicanci, μία πασίγνωστη μεταφράστρια από τα Ελληνικά.

Μπροστά σε ένα μεγάλο ακροατήριο αποτελούμενο από μέλη της Ελληνικής Κοινότητας, Έλληνες επενδυτές στη Ρουμανία, συγγραφείς, ερευνητές, οι ηθοποιοί Adela Marculescu και Eusebiu Stefanescu διάβασαν αξιοσημείωντες σελίδες από το έργο των συγγραφέων. Οι εκδοτικοί οίκοι Humanitas και Ομόνοια σημάδεψαν αυτή την επέτειο με νέες εκδόσεις. Το Εθνικό Ίδρυμα για Επιστήμη και Τέχνη, που έχει ως αρχηγό τον ακαδημαϊκό Eugen Simion, συνέστησε την έκδοση του έργου «Συγγραφείς ανάμεσα σε γοργόνες. Ο Panait Istrati και ο Νίκος Καζαντζάκης».

Ο εκδοτικός οίκος Ομόνοια παρουσίασε μ'αυτή την ευκαιρία ένα μέρος των έργων που εξέδωσε στα 17 χρόνια δραστηριότητας, αληθινά εργαλεία για τη γνώση και την εμπέδωση του ελληνικού πολιτισμού και των σχέσεων τους με τον ρουμανικό πολιτισμό.

Elena Lazar

Το κείμενο έχει σταλεί από το Βουκουρέστι από την κα Elena Lazar, φιλόλογο, ελληνίστρια, μεταφράστρια και εκδότρια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Δ' ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2008

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

«Ο ύμνος της λογικής γεννά τέρατα»,
έκθεση με έργα του Φρανθίσκο Γκόγια
Δευτέρα 6 Οκτωβρίου, ώρα 12:00

Με αφορμή τη συμπλήρωση 180 χρόνων από το θάνατο του Γκόγια, η Εθνική Πινακοθήκη συμμετέχει στις παγκόσμιες επετειακές εκδηλώσεις με την έκθεση τεσσάρων σειρών με τα 212 σπανιότατα και πολύτιμα χαρακτηριστικά του. Έργα, που είχε αποκτήσει η Εθνική Πινακοθήκη τη δεκαετία του 1960 χάρη στον τότε διευθυντή της, Μαρίνο Καλλιγιά, ο οποίος τα είχε εντοπίσει και αγοράσει σε δημοπρασίες στην Ελβετία. (Διεύθυνση: Βασ. Κωνσταντίνου 50). Δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία του Συνδέσμου έως την Παρασκευή 3 Οκτωβρίου.

**ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ
«ΦΑΝΗΣ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ»**
Ιερός Ναός της Αγίας Αναστασίας
της Ρωμίας, Αρσάκεια Σχολεία Ψυχικού

Υπέρ των υποτροφιών:

➤ Εις μνήμην Φανής Λεωτσάκου Νικοπούλου κατέθεσαν η Κέλλυ Ιατρού 100 ευρώ, η Φράνσις Μαραβελόνη 100 ευρώ, η Μάνια Καλαντζή 50 ευρώ, η Αγάθη Τοπαλίδου 30 ευρώ και η Νονίκη Πέρδικα 50 ευρώ.

➤ Η κα Ιουλία Σημαντήρα κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην της Ντίνας Αβέρωφ-Τσοίτσα.

Υπέρ των ακριτικών σχολείων:

➤ Η κα Φραγκίσκη Κυταριόλου-Σταθάτου κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην της Βέτας Σταθάτου.

➤ Η κα Κούλα Τριανταφύλλου κατέθεσε το ποσό των 100 ευρώ, εις μνήμην του Καθηγητού της Ιατρικής Π.Α. Κώστα Παπαβασιλείου.

Υπέρ των σκοπών του Σ.Α.Φ.Ε.:

➤ Η κα Φωτεινή Αργυροπούλου κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην του Αριστείδη Πουρή.

➤ Η κα Ιουλία Σημαντήρα κατέθε-

Σάββατο 11 Οκτωβρίου, ώρα 11.00

Θα ακολουθήσει ομιλία και θα δοθεί μικρή δεξίωση.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

«Πέντε εποχές της Ρωσικής Πρωτοπορίας»
Παρασκευή 17 Οκτωβρίου, ώρα 12:00

Θα επισκεφθούμε την έκθεση με εννήντα έργα από την περίφημη **Συλλογή Κωστάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης**. Πρόκειται για σημαντικά έργα (πίνακες, σχέδια, τρισδιάστατα αντικείμενα) αντιπροσωπευτικά όλων των ομάδων και κινήσεων της περιόδου της ρωσικής πρωτοπορίας (κατά τις δεκαετίες 1900 – 1930). (Διεύθυνση: Νεοφύτου Δούκα 4). Δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία του Συνδέσμου έως την Τετάρτη 15 Οκτωβρίου.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΣΤΟΝ ΙΕΡΟ ΝΑΟ

«ΑΓΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΜΙΑΣ»
ΤΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

Τρίτη 28 Οκτωβρίου

Όπως κάθε χρόνο, ο Σ.Α.Φ.Ε. θα συμμετέχει με αρτοκλασία την οποία ευγενικά προσφέρει η κα Καίτη Μακρίδη – μέλος του Δ.Σ. του Σ.Α.Φ.Ε.

σε το ποσό των 40 ευρώ, εις μνήμην της Άννας Παπαθανασίου.

➤ Η κα Νονίκη Πέρδικα κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην του Αριστείδη Πουρή.

➤ Η κα Κική Καραγιάννη-Ασημακοπούλου κατέθεσε το ποσό των 100 ευρώ, εις μνήμην του πατέρα της Θεόδωρου Καραγιάννη.

➤ Η κα Υβόννη Μπρούζου κατέθεσε το ποσό των πενήντα ευρώ, εις μνήμην του Ανδρέα Θεοδοσόπουλου.

➤ Η κα Υβόννη Μπρούζου κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην του Δημητρίου Νικολέλη.

➤ Η κα Καίτη Μακρίδη κατέθεσε το ποσό των 50 ευρώ, εις μνήμην του Θεόδωρου Καραγιάννη, λατρευτού πατέρα της συμμαθήτριάς της κας Κικής Ασημακοπούλου-Καραγιάννη.

➤ Η κα Νονίκη Πέρδικα κατέθεσε το ποσό των εκατό ευρώ, εις μνήμην της Ρίτας Σπεράντσα.

Για πληροφορίες, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με τη γραμματεία του Σχολείου.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

ΑΓΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΜΙΑΣ
Τετάρτη 29 Οκτωβρίου

Ο εκκλησιασμός θα γίνει στον Ιερό Ναό της Αγίας Αναστασίας στο Αρσάκειο Ψυχικού.

ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Παρασκευή 31 Οκτωβρίου, ώρα 19:00
Στόα του Βιβλίου-Αίθουσες Τέχνης & Λόγου
(Πανεπιστημίου & Πεσμαζόγλου)

Με ιδιαίτερη χαρά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Α.Φ.Ε. στην καθιερωμένη «Ημέρα των Αποφοιτών» αποφάσισαν να τιμήσουν απόφοιτες συγγραφείς. Θα τιμηθούν κατά αλφαβητική σειρά οι κυρίες: Αγραφιώτη Κατερίνα, Καραϊτίδη Εύα, Κυταριόλου-Σταθάτου Φραγκίσκη, Στρατηγοπούλου Αγγελική, Τερκεσιδού Λένα, Φρειδεरिकού Δέσπω.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΔΙΟΓΕΝΗΣ STUDIO Βραδινή εκδήλωση
Πέμπτη 20 Νοεμβρίου, ώρα 22:00

Φέτος θα παρακολουθήσουμε την παράσταση των καταξιωμένων καλλιτεχνών Μαρινέλλας & Πάριου. Δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία έως την Παρασκευή 14 Νοεμβρίου Τιμή πρόσκλησης: 40 ευρώ.

ΤΣΑΙ – ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
Τετάρτη 26 Νοεμβρίου, Ξενοδοχείο «King George Palace», ώρα 18:00

Σας περιμένουμε για να περάσουμε ένα ωραίο απόγευμα παρακολουθώντας επίδειξη κοσμημάτων του κοσμηματοπωλείου «**MAMASSIS GOLD**» (Λέκκα 12, Σύνταγμα). Δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία έως την Παρασκευή 21 Νοεμβρίου 2008. Τιμή πρόσκλησης: 45 ευρώ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (Μέγαρο Σταθάτου, Βασ.Σοφίας & Ηροδότου 1)
Πέμπτη 11 Δεκεμβρίου 2008, ώρα 12.00

Θα επισκεφθούμε την έκθεση «Από τον Tiziano στον Pietro da Cortona, το Ιερό, ο Μύθος, η Ποίηση...» θα μας ξεναγήσει η κα Ιουλία Σημαντήρα - Ιστορικός τέχνης και ξεναγός, Ειδική Γραμματέας Δ.Σ. του Σ.Α.Φ.Ε.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΙΠΝΟ
ΣΤΟ ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟ ΤΟΥ Σ.Α.Φ.Ε.

Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου, ώρα 20.00

Η καθιερωμένη μας πλέον χριστουγεννιάτικη βραδιά στο ειδικά διακοσμημένο για την περίπτωση εντευκτήριό μας, με ζωντανή μουσική και εορταστικό menu. Δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία έως την Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου.

ΣΑΦΕΣΤΑΤΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ [Σ.Α.Φ.Ε.]

ΕΤΟΣ 10ο – ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 40 – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

Στο τεύχος αυτό τα κείμενα επιμελήθηκαν

οι κ.κ. **Νονίκη Πέρδικα** και **Μίκα Μπάρμπα**

ΣΑΦΕΣΤΑΤΑ - Κωδικός: 5203

Ιδιοκτήτης: Σ.Α.Φ.Ε., Πλ.Καρύτση 10, 10561 Αθήνα, Τηλ. & fax: 210 3234340,
e-mail: sa-fe@otenet.gr

Εκδότρια σύμφωνα με το νόμο: **Νονίκη Πέρδικα**

Υπεύθυνη Σύνταξης: **Μίκα Μπάρμπα**

Συντάσσεται από Επιτροπή

Εκτύπωση: Ν. & Γ. Ζώρζος Ο.Ε., Μεσολογίου 10, Τηλ.: 210 3301600

Αποστέλλεται δωρεάν στα μέλη.

(Τα δημοσιευμένα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν σκέψεις & γνώμες των συγγραφέων τους).

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, αλλά και όλη η Αρσακειακή οικογένεια, με πολλή θλίψη πληροφορήθηκαν την μεγάλη και οδυνηρή απώλεια του **Κωνσταντίνου Πέτσιου**. Ο Κωνσταντίνος έφυγε πολύ πρόωρα από κοντά μας στα 18 του χρόνια. Το κενό που άφησε δυσαναπλήρωτο, όχι μόνο για την οικογένεια του αλλά και για όλους όσους τον γνώριζαν, φίλους και συμμαθητές. Η σκέψη όλων μας είναι κοντά στην αγαπημένη του οικογένεια.